Podklad pro článek na základě série podcastů Národní sítě Zdravých měst ČR
-- k volnému využití v médiích

Jak rozhýbat inovace ve městech? Miroslav Scheiner z MPO o Smart Cities a agilních městských pilotech

Česká města nemusí na nové výzvy hledat odpovědi každé zvlášť. Mohou spojit síly s výzkumníky, firmami i občany a nové nápady nejprve bezpečně vyzkoušet. O zkušenostech ze zahraničí, projektu PilotInnCities a praktických krocích pro radnice mluví v podcastu Host do ucha Miroslav Scheiner z Ministerstva průmyslu a obchodu.

Když se mluví o inovacích, pozornost se často obrací k firmám a univerzitám. Miroslav Scheiner však upozorňuje na roli měst. Na Tchaj-wanu se podle jeho zkušenosti na mezinárodních akcích představují města spolu s firmami a projekty, které v jejich prostředí vznikly a byly vyzkoušeny. Ve Finsku zase spolupracují stát a města na rozvoji oblastí, v nichž chtějí uspět.

Pro Českou republiku z toho plyne otázka: jak dát městům větší prostor při zavádění řešení, která mohou zlepšit každodenní život obyvatel? Potenciál podle Scheinera máme v energetice, dopravě, nakládání se zdroji i sociálních a zdravotních službách. Překážkou bývá roztříštěná spolupráce. „V Česku hodně fungujeme v bublinách, které spolu nekomunikují," říká Miroslav Scheiner. Města přitom mohou být místem, kde se spojí poznatky výzkumníků, nápady firem a zkušenosti občanů. Právě na takové spolupráci staví probíhající velký projekt CESMOD.

Scheiner v rozhovoru popisuje také agilní pilotování využívané také v projektu PilotInnCities. Nové řešení se nejprve otestuje v omezeném rozsahu a v reálném prostředí obce. Město tak zjistí, zda funguje, co potřebuje upravit a zda se vyplatí zavést je ve větším měřítku. Radnicím po volbách doporučuje vybrat několik skutečně důležitých témat, dát prostor lidem, kteří je mohou posouvat, a využít zkušenosti dalších obcí. „Udělejme to v malém, začněme malým krokem, ale dejme se do pohybu," uzavírá.

Jeden tým, čtyři různé role

Úspěšná inovace potřebuje propojit čtyři skupiny: výzkumníky, firmy, veřejnou správu a občany. Výzkum přináší poznatky, firmy je mohou proměnit ve využitelné služby a produkty, města vytvářejí podmínky pro jejich zavedení. Občané znají místní potřeby a budou řešení používat.

Právě takovou spolupráci podporuje také projekt CESMOD, který propojuje odborné a místní aktéry při zavádění chytrých řešení do praxe. Pro menší samosprávy může být důležitý především přístup k odbornosti, kterou si samy nemohou trvale zajistit.

Scheiner připomíná, že nové řešení nemusí být vždy technologické. Někdy pomůže jiný způsob zapojení mladých lidí, lepší komunikace s veřejností nebo nová služba pro seniory. Rozhodující je, zda opatření odpovídá skutečné potřebě místa a zda pro něj město získá vhodné partnery.

Malý pokus může předejít velké chybě

Další cestu nabízí **agilní pilotování**, které projekt **PilotInnCities** přenesl z finské praxe. Město a dodavatel si vyberou konkrétní problém a nové řešení ověří v omezeném rozsahu a v reálném prostředí. Průběžně sledují, co funguje, co je třeba upravit a zda má smysl pokračovat ve větším měřítku. Takový test přináší užitečné poznání i tehdy, když se původní nápad neosvědčí.

Pro obec je to možnost vyzkoušet službu s odbornou podporou a omezeným rizikem. Firma získá zpětnou vazbu a případně také ověřenou referenci pro další města. O zájmu podle Scheinera svědčí 55 návrhů, které dorazily do otevřené výzvy projektu. Rozhovor zároveň nezastírá potíže: rychlé experimentování se může dostat do napětí s administrativními požadavky financování.

„Cílem není odškrtat si kolonky, ale cílem je ten postup upravit tak, aby odpovídal tomu, jak funguje realita," vysvětluje Scheiner princip průběžného učení.

Kde se mohou města potkat

Pro sdílení zkušeností a hledání partnerů má podle hosta význam také brněnský veletrh URBIS. Má sloužit jako místo, kde se potkají samosprávy, odborníci, firmy a další organizace a kde lze některá řešení přímo vidět či vyzkoušet. Příští ročník se uskuteční souběžně s výstavou VODOVODY-KANALIZACE (VOD-KA); mezi důležitá témata budou patřit voda, sucho a odolnost měst.

Co může udělat nová radnice hned po volbách? Scheiner doporučuje najít společný cíl, dát schopným lidem prostor k práci a vybrat několik priorit, na které se obec dokáže soustředit. Potom má smysl hledat zkušenosti jiných měst, oslovit odborné partnery a první řešení vyzkoušet.

„Udělejme to v malém, začněme malým krokem, ale dejme se do pohybu," vybízí. Právě schopnost udělat první krok, vyhodnotit jej a podělit se o výsledek může proměnit zajímavý nápad v řešení, z něhož budou mít užitek i další obce.

Kde si podcast poslechnout?

Podcasty ze série *Host do ucha* si můžete pustit na YouTube kanálu NSZM nebo v oblíbených podcastových aplikacích.

Kompletní sérii TV vysílání a podcastů Zdravých měst naleznete zde: https://www.zdravamesta.cz/tv

Série podcastů vzniká v produkci Národní sítě Zdravých měst ČR v rámci projektu CESMOD, za podpory Technologické agentury České republiky (TA ČR).

CESMOD Centrum pro SMART a odolné regiony

T A
Č R

Projekt TQ12000017 CENTRUM VÝZKUMU PRO ODOLNOU, SMART, INOVATIVNÍ A UDRŽITELNOU SPOLEČNOST (CESMOD) je spolufinancován se státní podporou Technologické agentury ČR v rámci Programu SIGMA, DC5.

KONTAKT pro média

Jitka Bouškova
Národní síť Zdravých měst ČR

(+420) 606 755 373
bouskova@zdravamesta.cz
www.ZdravaMesta.cz
www.DobraPraxe.cz

- **Národní síť Zdravých měst ČR** *(NSZM) - je odborně zaměřená asociace 150 měst, obcí a regionů. Aktivně pracuje v Česku již než 33 let. Přináší stovky příkladů dobré praxe, vzájemnou inspiraci a sdílení úspěšných řešení mezi svými členy. Propaguje inovativní radnice. Je platformou přátelské spolupráce profesionálů – politiků i zástupců úřadu. Poskytuje svým členům řadu služeb: od podpory pro zapojování veřejnosti, strategickou práci, hodnocení a měření kvality života a vzdělávání, až po propagaci jednotlivých témat rozvoje obcí a měst.*

  Více na http://www.ZdravaMesta.cz nebo na sociálních sítích